

КОНТРАКТ ТВІННІНГ

**Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах
статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС**

Україна



ЗВІТ ПРО НАВЧАЛЬНИЙ ВІЗИТ

щодо

Методологія вимірювання заробітної плати

Компонент 2, Захід 2.3

Учасники навчального візиту:

Сеник Інеса Віталіївна, директор департаменту статистики праці

Сокурєнко Надія Вікторівна – головний спеціаліст-економіст відділу статистики оплати праці

Усик Наталія Олександрівна - головний спеціаліст-економіст відділу статистики оплати праці

29-31 травня 2012 року

Версія: Остаточна

		 STATISTICS DENMARK

Київ – 2012

Прізвище автора

Сеник Інеса Віталіївна, директор департаменту статистики праці

Сокурєнко Надія Вікторівна – головний спеціаліст-економіст відділу статистики оплати праці

Усик Наталія Олександрівна - головний спеціаліст-економіст відділу статистики оплати праці

Зміст

1. Загальна частина	4
2. Оцінка та результати.....	3
2. Висновки та результати.....	3
Додаток №1. Особи, з якими були проведені зустрічі.....	Error! Bookmark not defined.

Перелік скорочень

ТЗ	Технічне завдання
ДССУ	Державна служба статистики України
СД	Статистична служба Данії

1. Загальна частина

Статистика Данії, у партнерстві зі Статистикою Фінляндії, Статистикою Литви, Центральним статистичним бюро Латвії, Статистичним офісом Словацької Республіки, Статистичним офісом Іспанії та Статистикою Швеції, реалізовує в Україні проект ЄС Twinning "Розробка нових статистичних методологій та показників в окремих галузях статистики відповідно до статистичних стандартів ЄС". Бенефеціаром виступає Державна служба статистики України.

Навчальний візит до Статистики Фінляндії (захід 2.3) реалізовано в рамках компоненту 2 "Методологія вимірювання заробітної плати".

Метою навчального візиту було визначення необхідних заходів, для удосконалення методології вимірювання заробітної плати та витрат на робочу силу в Україні з урахуванням отриманих знань щодо практики здійснення обстежень Статистикою Фінляндії та стандартів Євростату.

2. Оцінка та результати

Під час першої зустрічі в рамках візиту було висвітлено загальні принципи та законодавчу основу діяльності Статистики Фінляндії, структуру офісу та основні задачі департаменту статистики цін та заробітних плат (який організовував візит). Зокрема відзначалось, що майже 95% даних статистики оплати праці надходить з адміністративних джерел, що характерно для статистик скандинавських країн та відрізняється від українських реалій.

Були також висвітлені основні процеси, що виконуються підрозділом зі статистики оплати праці та загальна схема формування системи статистики оплати праці. Особливий акцент був зроблений на відмінностях отримання статистики для приватного та державного секторів економіки.

Українські спеціалісти презентували загальну систему статистики праці та основні характеристики поточного обстеження із питань статистики праці.

Наступна сесія була присвячена питанням обстеження структури заробітної плати (європейське скорочення SES), яке планується провести в Україні вперше. Під час цієї зустрічі фахівці Статистики Фінляндії надали повну інформацію стосовно організації, збору та обробки даних обстеження, його показників та методології їх визначення (вимоги Євростату). Наголос було зроблено на "проблемних" змінних, зокрема кодуванні професій та визначенні відпрацьованого часу.

Обстеження SES відбувається щорічно, при цьому дані приватного сектора головним чином надходять від організацій роботодавців. Для невеликої частки неорганізованих роботодавців приватного сектора передбачена вибірка.

Тісне співробітництво з організаціями роботодавців дозволяє не перевантажувати респондентів.

З іншого боку процес узагальнення даних доволі складний, оскільки розрахунок коефіцієнтів зважування відбувається після отримання результатів від респондентів, крім того застосовуються процедури узгодження інформації, що надходить з різних джерел.

Другий день візиту було присвячено головним чином, питанням здійснення щоквартального обстеження для потреб розрахунку індексу вартості робочої сили (європейське скорочення LCI).

Була представлена історія розробки показника у європейському вимірі, основні етапи розвитку та ключові напрямки майбутнього удосконалення обстеження в Фінляндії.

Процес обстеження складається з кількох етапів:

- підготовка запиту (на вибірку);
- відбір підприємств;
- збір даних;
- введення, коригування, імпутація даних;
- розрахунок індексу;
- випуск даних, публікація.

Для обстеження LCI будується стратифікована за видами діяльності випадкова вибірка на базі бізнес реєстру. Великі роботодавці (кількість працівників більше 250-500 осіб (в залежності від виду діяльності) потрапляють до вибірки з вірогідністю, що дорівнює 1. Не відбираються одиниці з кількістю менше 20 осіб. При визначенні розміру вибірки враховується рівень невідповідей (за даними попередніх раундів обстеження). Зміни до вибірки впродовж року не вносяться. З 2011 року до обстеження крім одиниць приватного сектору включено також одиниці місцевого управління (державний сектор).

Запитальник обстеження містить інформацію за п'ятьма напрямками:

- звітний період;
- кількість зайнятих;
- кількість відпрацьованих годин;
- загальна сума витрат на робочу силу;
- відсоток соціальних внесків.

Заповнення запитальників респондентами відбувається в системі електронного звітування. Електронна форма не містить складних контролів.

Відмічалось, що для респондента складним може виявитися заповнення інформації щодо відпрацьованих годин, отже допускається заповнення на вибір показника відпрацьованого або оплаченого часу.

Слід зазначити, що LCI виступає гармонізованим індикатором витрат на робочу силу та відпрацьованого часу. Тому у разі відсутності даних певного респондента щодо відпрацьованих годин застосовується ампутація або оцінка цих даних.

Перевірені та відкориговані дані обстеження слугують базою для розрахунку LCI.

Була надана та прокоментована формула розрахунку індексу та надано приклад розрахунку на умовних даних, що є особливо корисним.

Також надано приклад звіту з якості LCI за 2011р.

Останній робочий день візиту було присвячено питанням збереження конфіденційності даних, використання даних для досліджень та підготовки звіту з якості SES.

Узагальнена інформація за результатами обстежень надається користувачам як у вигляді публікацій так і шляхом доступу до баз даних. Були наведені та продемонстровані обмеження, що накладаються на узагальнені дані на прикладі SES. Правила для оприлюднення полягають в наступному:

по працівниках інформація не оприлюднюється ("маскується")

- щодо заробітної плати, якщо в групі менше 10 зайнятих;
- щодо розподілу заробітної плати (децілі), якщо в групі менше 30 зайнятих;

по роботодавцях інформація не оприлюднюється

- щодо заробітної плати, якщо в групі менше 3 підприємств;
- щодо заробітної, якщо в групі питома вага зайнятих на одному підприємстві перевищує 90%;

Інформація щодо кількості зайнятих зазвичай не "маскується".

Передбачені спеціальні процедури доступу до мікроданих для дослідників.

Окрема зустріч була присвячена обстеженню робочої сили (LFS) в Фінляндії. LFS проводиться в Фінляндії з 1959р., з 1983р. – це телефонні опитування. Обсяг вибірки складає 12 тис. осіб щомісячно. Обстеженням охоплюються особи у віці 15-74 роки. Одна особа бере участь в обстеженні 5 раз на протязі 15 місяців. Збір даних відбувається щотижня.

На відміну від українського обстеження, в Фінляндії одиницею відбору є фізична особа (в Україні – домогосподарство). Вибірка побудована на реєстрі населення. Відповідно в п'ятому інтерв'ю опитуються усі члени домогосподарства.

Значний обсяг інформації про респондента надходить з реєстру населення, що значно скорочує час проведення інтерв'ю. Щорічно LFS також містить модулі передбачені програмою Євростату (Ad hoc –модулі).

В Фінляндії існують адміністративні джерела, що дають можливість визначити професійний склад населення. В Україні питання отримання такого роду інформації доволі ускладнено, оскільки LFS надає надійну інформацію лише для груп професій.

2. Висновки та результати

Візит дозволив ознайомитись із системою статистики оплати праці в Фінляндії та отримати ґрунтовні знання стосовно обстежень SES та LCI. На відміну від національної практики під час проведення обстежень головним чином використовуються адміністративні джерела, що дозволяє мінімально навантажувати респондента.

Опрацювавши отримані в ході візиту матеріали (презентації, приклади розрахунку) та з урахуванням їх адаптації до умов національної статистичної практики, пропонується наступне:

- зосередитись на підготовці першого національного обстеження структури заробітної плати (SES), зокрема керівництва щодо кодування професії, розробити правила збереження конфіденційності інформації для оприлюднення інформації цього обстеження;
- до початку наступної місії фахівців Статистики Данії підготувати контрольний приклад на базі наявних даних розрахунку LCI.